

271

Besluit van 26 maart 1993, houdende wijziging van het koninklijk besluit van 8 juli 1978 (Stb. 422) ter uitvoering van het bepaalde in artikel 1, tweede lid, van de Wet buitengewoon pensioen 1940-1945, houdende de omschrijving van de categorieën van personen op wie deze wet van overeenkomstige toepassing zal zijn.

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur van 2 december 1992, nr. DVVB/WUP-U-922445;

Gelet op artikel 1, tweede lid, van de Wet buitengewoon pensioen 1940-1945;

Gezien de adviezen van de Pensioen- en Uitkeringsraad en de Stichting 1940-1945;

De Raad van State gehoord (advies van 3 maart 1993, No. W13.92.0612);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur van 18 maart 1993, nr. DVVB/WUP-U-93530;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

In artikel 3 van het koninklijk besluit van 8 juli 1978 (Stb. 422)¹ vervalt de zinsnede

«, na verkregen instemming van Onze Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur,».

ARTIKEL II

Een besluit van de Pensioen- en Uitkeringsraad tot gelijkstelling als bedoeld in artikel 3 van het koninklijk besluit van 8 juli 1978, dat is genomen voor de datum van inwerkingtreding van dit besluit doch waarop op die datum door Onze Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur een beslissing inzake zijn instemming nog niet is genomen, kan door de Pensioen- en Uitkeringsraad worden afgehandeld als ware die instemming verleend.

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur
Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 13 juli 1993, nr. 130

¹ Gewijzigd bij koninklijk besluit van 11 maart 1992, Stb. 187

ARTIKEL III

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad, waarin het wordt geplaatst.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 26 maart 1993

Beatrix

De Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur,
H. d'Ancona

Uitgegeven de eerste juni 1993

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

NOTA VAN TOELICHTING

Bij beschikking van de Minister van Binnenlandse Zaken van 24 januari 1952, nr. 44348, werd de Commissie van Advies inzake hulpverlening op de voet van de Wet buitengewoon pensioen 1940-1945 (Adviescommissie Bijzondere Uitkeringen) ingesteld. Deze commissie had tot taak de minister te adviseren omtrent de aanvragen, ingediend door de personen op wie de Wet buitengewoon pensioen 1940-1945 niet van toepassing was, maar die letsel hadden opgedaan in verband met het verzet.

Bij brieven van 15 juli 1977 en 17 augustus 1977, gericht aan de Voorzitter van de Tweede Kamer (kamerstukken 13 976, nrs. 1 en 2), heeft de toenmalige Staatssecretaris van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk het voornemen kenbaar gemaakt de genoemde commissie op te heffen en de vorenbedoelde categorieën personen in de Wet buitengewoon pensioen 1940-1945 op te nemen. Met de inwerkingtreding van de wijzigingswet van 18 mei 1977 (Stb. 394) op 1 januari 1978 is in artikel 1, tweede lid, van de wet de bepaling opgenomen, dat bij algemene maatregel van bestuur categorieën van personen worden aangewezen op wie de wet van overeenkomstige toepassing zal zijn.

In artikel 2 van die algemene maatregel van bestuur (het koninklijk besluit van 8 juli 1978 (Stb. 422), in de praktijk aangeduid als het Gelijktellingsbesluit) wordt een zestal categorieën van personen genoemd, op wie die wet van overeenkomstige toepassing wordt verklaard. Bij de omschrijving van die categorieën is aansluiting gezocht bij de richtlijnen die de genoemde Adviescommissie Bijzondere Uitkeringen hanteerde.

Artikel 3 van het besluit bepaalt, dat de Pensioen- en Uitkeringsraad (voorheen: de Buitengewone Pensioenraad) met personen, die behoren tot de in artikel 2 omschreven categorieën, diegenen kan gelijkstellen van wie de omstandigheden tijdens de oorlogsjaren 1940-1945 een zodanige overeenkomst vertonen met die van personen behorende tot eerder bedoelde categorieën, dat het niet van toepassing verklaren van dat besluit een klaarblijkelijke hardheid zou zijn. In de toelichting bij het besluit is overwogen, dat de zes categorieën de meest voorkomende groepen van personen omvatten, maar dat het zeer wel denkbaar moest worden geacht, dat er personen zouden zijn, die niet strikt zouden voldoen aan één van de gegeven omschrijvingen, maar niettemin in zodanige omstandigheden zouden verkeren dat het een klaarblijkelijke hardheid zou zijn hen van de voorzieningen ingevolge de Wet buitengewoon pensioen 1940-1945 uit te sluiten. Aan een dergelijke beslissing tot gelijkstelling is de eis van ministeriële instemming verbonden.

Het merendeel van de huidige verzoeken om toepassing van artikel 3 heeft betrekking op gelijkstelling met de in artikel 2, aanhef en onder 3, omschreven categorie, te weten, diegenen, die gedurende de oorlogsjaren 1940-1945 Nederlander zijnde, «binnen Europa in verband met het verzet van derden, lichamelijk letsel hebben bekomen, dan wel het leven hebben verloren». Het betreft de verzoeken van hen, die tijdens de tweede wereldoorlog kind waren en als gevolg van het verzet van (een van) hun ouder(s) weliswaar geen lichamelijk, maar wel psychisch letsel hebben opgelopen. Volgens het inmiddels vaste beleid van de Pensioen- en Uitkeringsraad, Raadskamer Wetten buitengewoon pensioen, kan daarvan sprake zijn in geval van een ernstige verstoring van de levensomstandigheden van de aanvrager gedurende (een deel van) de oorlogsjaren als gevolg van het verzet van de ouder(s). Met deze benadering kan ik mij verenigen.

De beoordeling van casus als hier aan de orde is niet eenvoudig. Het onderzoek naar de feitelijke achtergronden door de Stichting 1940-1945 en het uitgebreide advies van de geneeskundig adviseur van de Pensioen- en Uitkeringsraad dienen als basis voor de besluitvorming. Bij deze categorie aanvragers hanteert de medische dienst als uitgangspunt, dat het team artsen als geheel zich moet kunnen vinden in het medisch advies. Dit laatste laat overigens onverlet dat andere feiten en omstandigheden voor de Raadskamer evenzeer kunnen en moeten meewegen. Per saldo meen ik, dat er sprake is van een zorgvuldige besluitvormingsprocedure. Het is sedert de totstandkoming van de Pensioen- en Uitkeringsraad, medio 1990, dan ook niet meer voorgekomen dat met een voordracht vanwege de Raadskamer Wetten buitengewoon pensioen dezerzijds niet kon worden ingestemd. Om die reden kan worden gesteld dat het vereiste van ministeriële instemming aanmerkelijk aan betekenis heeft ingeboet, terwijl deze extra schakel in de besluitvorming wel de afdoeningstermijn beïnvloedt en de bestuurslasten verzwaaert.

In aanmerking nemende dat de Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur met betrekking tot de onderhavige materie ook andere instrumenten ten dienste staan om zijn toezichthoudende taak vorm te geven, acht ik het verantwoord, dat met het voorliggende besluit het ministeriële instemmingsvereiste wordt afgeschaft.

Zowel de Pensioen- en Uitkeringsraad als de Stichting 1940-1945 heeft met instemmend advies op het hun voorgelegde besluit gereageerd. Het voorstel van de Pensioen- en Uitkeringsraad een analoge wijziging in de Wet buitengewoon pensioen Indisch verzet tot stand te brengen, heb ik in beraad gehouden.

Uit oogpunt van deregulering ontmoet dit besluit geen bezwaren; het besluit zal leiden tot enige verlichting van de bestuurslasten bij zowel het ministerie van WVC als bij de Pensioen- en Uitkeringsraad.

Aan dit besluit zijn geen financiële gevolgen verbonden.

De Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur,
H. d'Ancona